

Franc Kūčan, predsednik komisije za odkup in prodajo žit in član skupine za žitni dogovor Vsi učinki dogovora vidni šele ob naslednji žetvi

Konec lanskega leta s strani štirih partnerjev podpisan dogovor o boljšem delovanju slovenske žitne verige, ki je bil ob letošnji žetvi tudi praktično preizkušen, zelo pozitivno ocenjuje tudi Prekmurec Franc Kūčan.

Franc Kūčan

Kakšno težo ima njegovo sodelovanje v skupini, ki jo je že po lanski žetvi imenoval minister mag. Dejan Židan, pove tudi podatek, da ga je na sejm AGRA dr. Tatjana Zagorc, direktorica Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS, označila za najpopularnejšega in najbolj diplomatskega slovenskega kmeta.

Kūčan pravi, da so bila izhodišča pri odkupu pšenice ob letošnji žetvi v veliki meri upoštevana, nekaj težav pa se je pojavilo zaradi slabše kakovosti pšenice, kar je bila posledica

ca vremena. Prav zaradi tega je bilo 50 odstotkov odkupljene pšenice (neuradno več kot 60.000 ton) v razredih C in B2. Spomnil je tudi na dejstvo, da si morajo vsi tisti mlinarji oziroma peki, ki nimajo nepo-

srednega odkupa pšenice, vzeti v zakup, da je potem zanj strošek odkupa in prevoza pšenice dodaten strošek in ga morajo organizatorju odkupa, od katerega pšenico kupijo, kajpak plačati.

Prepričan je, da priporočena sortna lista upoštevala predvsem pridelavo kakovostne krušne pšenice. Pridelovalci pa morajo z namenom čim večjega in čim kakovostnejšega pridelka upoštevati vse tehnološka navodila in vse agrotehnične ukrepe. Hkrati pa optimistično napoveduje, da bo žitni dogovor pričakovane učinke prinesel že z letošnjo jesensko setvijo, ko bo s pšenico namesto zadnjih dobrih 28.000 hektarjev zasejanih vsaj 35.000 hektarjev in da se bo z leti stopnja samooskrbe s pšenico pri nas občutno poveče-

vala, vse tja do 90 odstotkov. Kot vselej pa je Kūčan tudi kritičen. »Ne podpiram goljufij. Nekateri namreč od nas zahtevajo, da pridelujemo takšno krušno pšenico, iz katere je mogoče zmlati moko posebne oziroma ekstra kakovosti, torej tako, ki bi imela čim večjo vpojnost. S takšno moko pa potem peki želijo potrošniku prodati čim več vode.« Meni, da se da dober kruh speči iz pšenice povprečne kakovosti, torej iz moke z manj vpite vode, in da si to slovenski potrošnik tudi zasluži. »Zato moramo v samooskrbo oziroma v prehransko verigo vključiti pšenico vseh kakovostnih parametrov, torej tudi razreda C. Ne pa, da pšenica tega razreda konča v jaslih ali v tujini, ker iz nje spečejo kruh.«

Geza Grabar

Pšenica – dohodkovno zanimiva poljščina

Pšenica predstavlja na svetu tretjo najpomembnejšo poljščino takoj za koruzo in rižem in je osnovni vir hrane. Njeni pridelki se z leti v svetovnem merilu zelo počasi povečujejo. S svetovnim dvigom cen žit in povečevanjem porabe tudi pri tej poljščini žlahtnitelji ustvarjajo hibride, ki bodo prinesli boljše pridelke in stabilnejšo kakovost tudi v manj ugodnih pridelovalnih razmerah.

Pri mlinarjih v Franciji zelo priljubljena in razširjena sorta

V Agrosaatu sledimo trendom razvoja in bomo kot novost za setev 2011/12 uvedli v širše preizkušanje nov hibrid francoskega žlahtnitelja Limagrain, hibrid as de couer. Od omenjenega žlahtnitelja je že v prodaji izjemno rodna sorta alixan. Preteklo pridelovalno sezono smo preizkušali tudi druge sorte žlahtnitelja Limagrain apache, altigo in arlequin. V poskusih po Sloveniji so se odlikovale z vrhunskimi pridelki. Tako ocenjujemo, da veljajo te nove sorte na slovenskem trgu za ene najrodovitnejših. Po genotipu jih lahko uvrstimo v skupino krušnih sort, torej kakovostni razred B.

Temeljito spremljamo trende, ki se dogajajo na trgu z žiti. Tako smo pred več kot desetimi leti začeli z uvajanjem izboljševalk (kakovostni razred A). Sledilo je obdobje, ko se kakovostne sorte niso finančno nagrajevale pri odkupu v mlinih, tako se je trend pridelave obrnil v zelo rodne krmne pšenice za potrebe živinorejskih kmetij. Za pridelavo kreme smo prvi v Sloveniji uvedli sorti winnetou in grandios. Zadnje smo letos zamenjali s sorto chevalier. Prislunemo željam in potrebam vsakega pridelovalca ter svetujemo pri izbiri sorte. Prepričani smo, da je ponovno nastopil čas pridelovanja kakovostne krušne pšenice. Sinonim za kakovost in stabilen pridelek je sorta renan, ki jo že nekaj let pridelujemo na največ površinah v Sloveniji in

se seme zanjo prideluje na več kot 100 hektarjih površin. Pridelovalci sorte renan že dobro poznajo in jo cenijo predvsem po kakovosti, pridelku in tehnološki nezahtevnosti. Ko pa so na prvem mestu kakovostni parametri, je zelo priporočena novejša sorta element. Če spremljamo samo ekonomičnost pridelave ali pridelek, dohodek na hektar, pa zagotovo predstavljata dohodkovno najzanimivejši sorti kerubino in alixan, krušni pšenici (kakovost B) z izrednimi pridelki.

Da ne bo napak v pridelavi

Vsi, ki smo tako ali drugače povezani s pridelavo pšenice, si bomo letino 2010/11 zagotovo zapomnili. Po nekoliko pesimistični napovedi pridelka pred žetvijo so nas presenetili neverjetno veliki pridelki zrnja z nekoliko nižjo vsebnostjo beljakovin. Podobna situacija je bila tudi v sosednji Avstriji, na Madžarskem ter še drugod po Evropi.

Vzroke za nižjo kakovost lahko iščemo v več dejavnikih. Spomnimo se setve v jesenskem času preteklega leta, ko se je zaradi poznega spravila koruze setev žit precej zavlekla zaradi obilnih padavin. Januarja smo bili pričča dokaj visokim temperaturam za zimski čas. V februarju in marcu so sledile izredno nizke temperature brez snežne odeje. V tem obdobju so bili ozimni posevki precej poškodovani in so na zelo težkih tleh pri po-

znejših setvah celo propadli.

Z začetkom vegetacije je bilo zelo pomembno, da smo slabe posevke čim prej dognajili z dušikom. Kdor je zamudil prvo dognovanje z dušikom in ni dal zadostne količine, ni mogel več nadoknaditi izgubljenega pridelka. Sledilo je precej sušno pomladno obdobje, ko hranila nekaj časa niso bila dostopna rastlinam. V nadaljevanju so sledili zelo optimalni pogoji za rast in razvoj žit. Tako so žita razvila optimalno število bili in ni bilo prekomerne gostote, ki bi imela za posledico propadanje neproduktivnih bili v fazi kolenčenja. To pomeni, da rastlina ni razvila neproduktivnih bili, ki bi odzemala hranila, prostor in vodo produktivnim. Tak posevki so bili tudi bolj zračni, z manj boleznimi in brez nevarnosti poleganja. Tako so lahko žita vsak kilogram dušika (N) vgradila v pridelek. Pri pridelovalcih, ki so dosledno upoštevali vse agrotehnične ukrepe, so žita v času klasenja oblikovala zelo velike klase. Tretje dognovanje je pri visoko rodni sortah nujno potrebno, kjer vplivamo na absolutno maso zrnja ter vsebnost beljakovin.

Spomnimo se tudi rasti cen mineralnih gnojil, ko je cena dušičnih gnojil narasla za več kot 50 odstotkov glede na predhodno leto. To je bil na marsikateri kmetiji tudi razlog za zmanjšane odmerke dušičnega gnojila.

V začetku julija je sledil temperaturni šok, kjer so žita v nekaj dneh prisilno dozorela.

Tako lahko omenimo nekaj poglavitnih vzrokov za nižjo vsebnost beljakovin:

- Prenizki odmerki dušika. Odmerek, ki smo ga namenili v 3. dognovanju za kakovost, je pšenica zaradi optimalnih pogojev za rast porabila za višji pridelek od načrtovanega.

- Temperaturni šok v začetku julija. Dobro oskrbovana pšenica z dušikom je podaljšala vegetacijo, ki pa so jo visoke temperature prekinile ravno v času izboljševanja kakovosti.

- Uporaba gnojil z mikroelementi. Vemo, da je predvsem žveplo (S) poglavitnega pomena za vsebnost beljakovin v zrnju. Pšenica zahteva razmerje S : N = 1 : 6, kar je 20 do 30 kg S/ha.

Ukrepi, ki jih jeseni ne smemo opustiti

- S setvijo zdravega certificiranega semena zagotovimo rastlini dober vzrok, dobro zdravstveno stanje ter že v osnovi lahko pričakujemo visok pridelek in kakovost.

- Če je predposevek koruza, koruznico zmulčimo in dobro zaorjemo. S tem zmanjšamo razvoj rastlinskih boleznih fužarij, ki vplivajo na pridelek in kakovost.

- Dobro pripravljena tla za setev. Globina setve 4 do 5 cm.

**KMETIJSKA ZADRUGA
LENART z.o.o.**
2230 Lenart, Industrijska ulica 24.
Tel.: 02/729 36 56, 729 28 96, Fax: 02/720 63 20

Vas partner v kmetijstvu!

OZIMNA PŠENICA

POBEDA Stabilen pridelek!

ZLATKA Izjemna kvaliteta!

PANNONIA Odlični rezultati!

RENEZANSANS Dobre mlevske kvalitete!

NS 40S Izjemna rodnost!

OZIMNI JEČMEN

NS 525 FANTAZIJA Brez konkurence!

DVOREDNI JEČMEN

TRITIKALA

ODISEJ Kvalitetna sorta ozimne tritikale!

Seme, ki daje več...

SILIRNI DODATKI: trava, zrnje, cela rastlina

BON SILAGE PLUS
Za sveže
travno silažo
z vsebnostjo
suhe snovi
nad 30%.

BON SILAGE FORTE
Za silažo iz
travnih silaz
z vsebnostjo
suhe snovi
nad 30%.

BON SILAGE CCM
Za zrnje.

BON SILAGE MAIS
Za celotno
rastlino.

Ozimna žita Agrosaat

GARANCIJA ZA NAJBOLJŠE PRIDELKE!

PŠENICE IZBOLJŠEVALKE, najvišji kakovostni kriteriji:

- ✓ **RENAN** najbolj razširjena sorta v Sloveniji. Zanesljivost, kakovost in pridelek. Tudi za lahka tla.
- ✓ **ELEMENT** super izboljševalka, velik pridelek slame, za lahka tla.
- ✓ **LUDWIG** odlična kakovost, velik pridelek.

KRUŠNE PŠENICE, standardna kakovost in velik pridelek:

- ✓ **ALIXAN** rekorder sezone, intenzivna nizka zgodnja sorta, krušna kakovost.
- ✓ **XENOS** presevna in zelo kakovostna!
- ✓ **KERUBINO** kombinacija pridelka in kakovosti, nadgradnja sorte profit.
- ✓ **AS DE COEUR (novo)** hibridna pšenica.

KRMNE PŠENICE, za poljedelško-živinorejske kmetije:

- ✓ **WINNETOU** XXL pridelki slame in zrnja. Za težja tla.
- ✓ **CHEVALIER (novo)** zelo velik zdrav pridelek zrnja, zamenjava za sorto grandios.

OZIMNI JEČMENI, velika krmna vrednost:

- ✓ **BOREALE** dvoredni ječmen, zgodnja zrelost, dobra prezimitev.
- ✓ **MELODICA (novo)** nova dimenzija pridelka pri dvorednih ječmenih, pridelki na nivoju hibridov.
- ✓ **AKROPOLIS** večredni ječmen številka 1 v Sloveniji, stabilnost pridelka zrnja in slame.
- ✓ **HOBBIT (novo)** hibridni ječmen.

OSTALA OZIMNA ŽITA:

- ✓ **Tritikala SW TALENTO** preverjeno najboljša tritikala. Izjemna robustnost, vrhunski pridelki, tudi za bioplin.
- ✓ **RŽ CONDUCT** stabilno padno število.
- ✓ **GUTTINO** hibridna rž.
- ✓ **Ozimni oves WILAND**, pridelek kot ga še niste imeli!
- ✓ **Pira OSTRO** za ekološko pridelavo.

Več informacij najdete na naši spletni strani www.agrosaat.si, v našem katalogu Ozimna žita 2011, ter »GOSPODARJEVEM PRIROČNIKU 2011«, ali nas pokličite!

Agrosaat d.o.o.
Zaupanje. Prihodnost. Zanesljivost.

Agrosaat, d. o. o., Devova 5, 1000 Ljubljana
E-naslov: semena@agrosaat.si
Tel.: 02 545 94 16 (Pomurje)
Tel.: 02 795 08 80 (Štajerska, Koroška, Savinjska)
Tel.: 01 514 00 70 (Osrednja Slovenija, Primorska, Gorenjska, Dolenjska)